

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.320/2010/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az ítélet a Hórich és Varga Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Hórich Ferenc ügyvéd, Budapest, Angol utca 34. II. emelet 8. szám) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek a fellebbezési eljárásban dr. Gaál Zsolt ügyvéd (Debrecen, Piac utca 22. II. emelet 6. szám) által képviselt I.rendű alperes neve (címe) alperes ellen sajtóhelyreigazítás iránt indított perében a Jász-Nagykun-S- Megyei Bíróság 16.P.20.288/2010/4. számú ítélete ellen az alperes által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, valamint a felperes által a fellebbezési eljárásban 3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítélet a bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a helyreigazítás szövegét a következőképpen állapítja meg: „Helyreigazítás: A 2010. február 18-i lapszámunk 3. oldalán „A polgármester nem mond le” című cikkben azzal a mondattal, hogy „...egy „szürke” képviselő, **BL.** elérte, hogy fegyelmi bizottság alakuljon a polgármester néhány döntésének vizsgálata ügyében.”, a valóságot hamis színben tüntettük fel. A valóság ezzel szemben az, hogy a képviselő-testület a 2010. február 15-i ülésén a polgármester elleni fegyelmi eljárás megindításáról és háromfős bizottság létrehozásáról határozott.”

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 50 000 (Ötvenezer) forint fellebbezési eljárási költséget, és térítsen meg az államnak külön felhívásra 36 000 (Harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 5 000 (Ötezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes **J.** város polgármestere. Az alperes szerkesztésében megjelenő **Jk** elnevezésű hetilap **J.** város lapja.

A **Jk** 2010. február 18-i számában jelent meg **HL.** főszerkesztő „A polgármester nem mond le” című cikke. A cikk utolsó bekezdésének első mondata a következőket tartalmazta: „Ha már itt tartunk, szintén a közeli napokban, hétfőn egy „szürke” képviselő, **BL.** elérte, hogy fegyelmi bizottság alakuljon a polgármester néhány döntésének vizsgálata ügyében”.

A felperes a 2010. február 19-én kelt levelében helyreigazítást kért az alperestől, amelynek az alperes nem tett eleget, ezért a felperes keresettel kérte kötelezni az alperest a 2010. február 19-i kérelmében foglaltak szerinti helyreigazítás közzétételére.

Hivatkozott arra, hogy a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 7. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján a fegyelmi bizottság megalakulásához az önkormányzat képviselő-testületének háromtagú vizsgálóbizottságot kell megbíznia. Miután az adott esetben csak egy tag megválasztására került sor, a fegyelmi bizottság megalakulására vonatkozó közlés nem felel meg a tényeknek.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a kifogásolt mondat csupán mellékes szála a cikknek, emellett az valótlanosságot nem tartalmaz, a bizottság megalakulására vonatkozóan ugyanis a cikk nem múlt időben fogalmazott, emellett a következő mondatban tartalmazza azt a tényszerű tájékoztatást is, hogy a képviselők csupán egy tag személyében tudtak megállapodni. Hivatkozott továbbá arra, hogy az újság az ugyanezen számában az „Elfogadták a költségvetést” főcímmel ellátott cikkben is tudósított a fegyelmmel kapcsolatos döntésekről, és az e cikkben foglaltakat is figyelembe véve valós tényekről számolt be a felperes ellen megindult fegyelmi eljárással kapcsolatban. Becsatolta a képviselő-testület 35/2010. (II.15.) számú határozatát, amelynek 1. pontjában a képviselő-testület döntött a felperes elleni fegyelmi eljárás megindításáról, a 2. pontjában pedig egy fő vizsgálóbizottsági tag megválasztásáról.

Az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében megállapította, hogy a felperes által kifogásolt mondatban a **Jk** hetilap a valóságot hamis színben tüntette fel, ezért ennek, valamint annak közlésére kötelezte az alperest, hogy a cikkben állítottakkal szemben a valóság az, hogy „**BL.** képviselő elérte, hogy a képviselő-testület fegyelmi eljárás lefolytatására háromfős bizottság létrehozásáról szavazott”. Kötelezte az alperest a felperes javára 100 000 forint perköltség, valamint az állam javára kereseti illeték megtérítésére.

Az ítélet indokolásában - annak tartalma szerint - kifejtette, hogy a felperes által kifogásolt mondat jelentése, tartalma szerint **BL.** képviselő a szavazáson elérte, hogy a fegyelmi bizottság megalakult. Ténylegesen azonban a fegyelmi bizottság nem tudott megalakulni, hiszen annak csak egy tagját választotta meg a képviselő-testület, ezért a vitatott közlést - az ítélet rendelkező részében foglaltakkal ellentétben - ezúttal már valótlan tényként tartalmazónak minősítette. Értékelte a döntése meghozatalánál, hogy egy olyan nagyságú

város életében, mint **J.**, a polgármestert érintő fegyelmi ügy kiemelt jelentőségű, főleg a választási időszakban, így a sajtótól elvárható a tényszerű és pontos tájékoztatás.

A helyreigazítás megszövegezésénél utalt a Pp. 345. §-ának (3) bekezdésére, valamint a Legfelsőbb Bíróság PK. 15. számú állásfoglalására, és ennek megfelelően a helyreigazító közlemény szövegét az érvényesített jog tartalmi körén belül a felperes helyreigazítási kérelmétől eltérő tartalommal határozta meg.

Az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében az alperes annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ugyan a tényállást teljes körűen és helytállóan feltárta, abból azonban téves jogi következtetést vont le. Változatlanul állította, hogy a cikk nem tartalmaz valótlan tényeket, és való tényeket sem tüntet fel hamis színben. A sajtóközlemény nem múlt időben fogalmazott a fegyelmi bizottság megalakulásával kapcsolatosan, a sajtóközlemény közzétételkor az alperes még nem is ismerhette a meghozott döntések tényleges tartalmát. Abból kiindulva azonban, hogy **J.** város képviselő-testülete a jogszabályi rendelkezéseknek eleget téve előbb vagy utóbb megválasztja a háromtagú bizottságot, a fegyelmi eljárás megindításával **BL.** ténylegesen elérte, hogy fegyelmi bizottság alakuljon. Mindez nem jelenti a testület teljes körű felállításával kapcsolatos tény állítását, erről az alperes nem tudósított és nem is tudósíthatott. Megjegyezte, hogy 2010. március 31-én az önkormányzati képviselő-testület a fegyelmi eljárás lefolytatására hivatott vizsgálóbizottság másik két tagját is megválasztotta, tehát a fegyelmi bizottság időközben a jogszabály kötelező rendelkezéseinek megfelelően létrejött. A cikk helyes nyelvtani és logikai értelmezésével, a sajtóközleményt teljes egészében is vizsgálva tehát, az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna megállapítania, hogy az átlagos képességű és tájékozottságú olvasó számára sem megtévesztőek a fegyelmi bizottság alakulására vonatkozó állítások. A kizárólag betű szerinti formális értelmezés ellentétes a sajtóhelyreigazítás céljával és rendeltetésével, és a tényleges tartalom vizsgálata során figyelemmel kell lenni a szöveggörnyezetre, az egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódó, egymással összetartozó részek összefüggéseire is.

A felperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag az alperes perköltség megfizetésére kötelező rendelkezését támadta. Utalt arra, hogy a felperes jogi képviselője 40 000 forintos óradíjjal dolgozik, az előzetes konzultáció, előkészítő munka, a kereset elkészítése, a bírósági tárgyaláson ellátott jogi képviselet 4 órányi időszükséglete ekként már eleve meghaladja az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított 100 000 forintos perköltséget. Emellett az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt, hogy a felperes jogi képviselőjének egy alkalommal **J.**be, egy alkalommal pedig **S-**ra is el kellett utaznia, ami 6 ügyvédi munkaórával számolva további 120 000 forint költséget jelent. Az így perköltségként megjelölt összeg reális, nem eltúlzott, megfelel az óradíjak tekintetében kialakult gyakorlatnak, következésképpen az elsőfokú ítéletben meghatározott 100 000 forintos perköltség méltánytalanul alacsony.

Az ítéletábra sem a fellebbezést, sem a csatlakozó fellebbezést nem találta alaposnak.

Mindenekelőtt rámutat arra, hogy a sajtóhelyreigazítás nem csupán azért sajátos személyiségvédelmi eszköz, mert csak a sajtó (tömegtájékoztatási eszközök) által elkövetett személyhez fűződő jogsértés esetén alkalmazandó, hanem azért is, mert érvényesítésére csak a Ptk. 79. §-ának (1) bekezdésében szabályozott körben, azaz valótlan tény közlése, vagy híresztelése, illetve való tény hamis színben való feltüntetése esetén kerülhet sor. A sajtóhelyreigazítási pernek tehát kizárólag a megjelent közlemény valóságtartalmának vizsgálata a tárgya.

Az alperes fellebbezésében előadottak helytállóak és kiegészítendők abban, hogy egy adott sajtóközleményt a Ptk. 79. §-ának (1) bekezdésében meghatározott tartalom szempontjából nyelvtanilag és logikailag, de egyszersmind a grammatikai elemek stilisztikai jelentése szempontjából is értelmezni szükséges annak megállapításához, hogy a közlés megfelel-e a valós tényeknek.

Az ítéletábra e körben a felperes által sérelmezett mondat értelmezése kapcsán nem osztja az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint az valótlan tényt tartalmazna. A nyelvtanilag összetett mondat tárgyi mellékmondatában használt, látszólag felszólító módú igealak, az „alakuljon” szó használata miatt ugyanis, tekintettel arra, hogy az nem igeidő szerint ragozott nyelvtani alak, hanem úgynevezett „függő mód”, a főmondatban állítmányként használt „elérte” ige befejezettségéből egyaránt következhet az, hogy megalakult a bizottság, valamint az is, hogy alakulóban van, ugyanakkor egyik következtetés sem kizárólagos. E nyelvtani értelmezéssel egyszersmind egybecseng a mondat stilisztikai jelentése is, ehhez képest tehát a mondat nem egyértelmű, következésképpen a valós tényt pontatlanul, tehát hamis színben tünteti fel.

Kétségtelen, hogy a következő mondat tartalmából megállapíthatóan a bizottságnak mindössze egy tagját választotta meg a képviselő-testület, az ítéletábra álláspontja szerint azonban az „átlagolvasó”, miután feltételezhető, hogy nem ismeri az önkormányzati képviselő-testület működésével kapcsolatos törvényi előírásokat, a megfogalmazásból alappal következtethet arra, hogy az esemény már bekövetkezett, és az önkormányzati képviselő a bizottság megalakulásával elérte a célját, az ügyben további teendő nincs. Ugyanakkor épp a fellebbezésben előadottakra figyelemmel a cikk közlésekor még nem volt garancia arra, hogy utóbb a képviselő-testület a vizsgáló (fegyelmi) bizottság további két tagját is meg fogja választani. Az azonban, hogy ez utóbb megtörtént, a korábbi közlés valóságtartalmát nem igazolja, azt ugyanis csak a közlés időpontjában fennálló tényekhez lehet viszonyítani.

Ezen indokolásbeli helyesbítés mellett az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes köteles a sajtóhelyreigazítás közzétételére.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítéletéből nem derül ki kétséget kizáró módon a képviselő-testület határozatának tartalma. A képviselő-testület ugyanis nem csupán szavazott a háromfős bizottság létrehozásáról, hanem a határozat-hozatal rendje szerint többségi szavazással döntött is az előterjesztésről. A közlemény közzétételének időpontjában fennálló valós tények alapján tehát az olvasó-közönséget arról kell tájékoztatni, hogy a képviselő-testület a 2010. február 15-i ülésén határozott a polgármester elleni fegyelmi

eljárás megindításáról és háromfős bizottság létrehozásáról. Az ítélet tábla ezért - az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva - ennek megfelelően határozta meg a helyreigazító közlemény tartalmát.

A felperes csatlakozó fellebbezésében alaptalanul támadta az elsőfokú ítélet perköltség összegét megállapító rendelkezését, az ítélet tábla e körben az elsőfokú ítélet megváltoztatására nem talált okot. Az elsőfokú bíróság ugyanis valamennyi körülmény helytálló mérlegelésével határozta meg a felperest képviselő ügyvéd munkadíjának összegét. A 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet - helyesen - 3. §-ának (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - figyelemmel az e körben kialakult bírói gyakorlatra is - megfelelő súllyal vette figyelembe, hogy az ügy jogi megítélése bonyolultnak nem volt tekinthető, a per egy tárgyaláson befejeződött, és ehhez képest az elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányos munkadíjat határozott meg.

A fellebbezési eljárásban is pervesztes alperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az ítélet tábla a felperes javára a fellebbezési eljárásban felmerült és a Pp. 75. §-ának (1) és (2) bekezdése, valamint a már hivatkozott IM rendelet 3. § (3) bekezdésében foglaltak alapulvételével számított költségei megfizetésére. A 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján az alperes ugyancsak pervesztességére tekintettel köteles a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán állam által előlegezett és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja szerint meghatározott fellebbezési illeték megtérítésére. A felperes csatlakozó fellebbezése sem vezetett eredményre, ezért az ítélet tábla az előbbi jogszabályi rendelkezés alapján kötelezte őt a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán állam által előlegezett és az Itv. 46. §-ának (4) bekezdése szerint számított csatlakozó fellebbezési illeték megtérítésére.

D e b r e c e n, 2010. április 29. napján

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Süliné dr. Tózsér Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
- kiadó -